

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Jaarrapportage Centrale Integriteitscoördinator BZK 2021

Versie 1.0

Datum 28 september 2022
Status Definitief

1 Voorwoord

Voor u ligt de jaarrapportage Integriteit 2021 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Integriteit is onderdeel van ambtelijk vakmanschap. Dit betekent dat burgers op de overheid moeten kunnen vertrouwen en dat de overheid in haar functioneren eerlijk en betrouwbaar is. Als werkgever draagt BZK zorg voor het creëren van een open en veilige cultuur waarin medewerkers zichzelf kunnen zijn, zich kunnen uiten en elkaar kunnen aanspreken op gedrag: een veilige werkplek waar geen ruimte is voor ongewenste omgangsvormen van welke aard of door wie dan ook. Het hebben van een veilig werkklimaat is een voorwaarde om integriteitsvraagstukken binnen de organisatie bespreekbaar te maken.

In deze Jaarrapportage Integriteit BZK 2021 wordt een beeld gegeven van de stand van zaken van de integriteitsmeldingen en het afhandelen van klachten door de klachtencommissie ongewenste omgangsvormen. De meldingen en klachten bij Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) en de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) zijn in deze tellingen niet meegenomen.

2 Algemeen

2.1 **Missie, visie en ambitie**

Het toewerken naar een open en veilige cultuur vereist een duurzame en integrale aanpak. Om hier een scherpe invulling aan te geven is een jaarplan Integriteit 2021 opgesteld en is de volgende missie, visie en ambitie geformuleerd:

missie bij BZK werken we samen zichtbaar aan een veilige cultuur waar integriteit vanzelfsprekend is.

visie integriteit wordt bij BZK proactief uitgedragen en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

ambitie van incident gedreven naar een duurzame en integrale aanpak van integriteitsmanagement.

Om invulling te geven aan de missie, visie en ambitie zijn onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Integriteit is opgenomen voor de bedrijfsvoeringrapportages en is onderdeel van de gesprekken tussen Secretaris-generaal en Directeur-generaal;
- Versterking van de samenwerking met Bureau Beveiligingsautoriteit en de directie CIO BZK;
- Professionalisering van de module Integriteit van het on-boardingsprogramma;
- Samenwerking met de ambassadeurspool integriteit binnen de SSO's van DGVBR om integriteit te bevorderen.

3 Klachten ongewenste omgangsvormen en integriteitsmeldingen

3.1 *Klachtencommissie Ongewenste Omgangsvormen BZK*

Het ministerie van BZK heeft een Klachtencommissie ongewenste omgangsvormen met een onafhankelijke voorzitter. Deze is ingesteld door de minister van BZK conform de Regeling vertrouwenspersonen integriteit en ongewenste omgangsvormen en Klachtencommissie ongewenste omgangsvormen BZK.¹ Het secretariaat is belegd bij UBR/Personeel, een onderdeel van BZK dat deze dienstverlening ook voor diverse andere departementen verzorgt.

In 2021 heeft de Klachtencommissie één advies uitgebracht naar aanleiding van een ontvangen klacht.

3.2 *Integriteitsmeldingen*

In 2021 zijn er 36 meldingen gedaan van (vermoedens van) integriteitsschendingen. Dit zijn iets minder meldingen ten opzichte van 2020 (38 meldingen) en 2019 (40 meldingen).

In onderstaand overzicht zijn alleen de meldingen die in 2021 zijn afgerond meegenomen. Meldingen die in 2021 nog niet zijn afgerond (bijv. vanwege lopend onderzoek) en in 2021 doorlopen, zijn niet in de telling meegenomen.

Net als vorig jaar is er waarschijnlijk sprake van ondermelding. Het aantal meldingen ten opzichte van het aantal medewerkers is namelijk zeer laag. Vermoedelijk zijn er meerdere factoren die een rol spelen. Mogelijke oorzaken kunnen zijn:

- Onbekendheid van het meldlandschap doordat medewerkers niet goed weten waar zij terechtkunnen;
- Onbekendheid meldlandschap bij leidinggevend, waardoor integriteitsschendingen mogelijk informeel worden afgehandeld en niet worden gemeld bij de Centrale Integriteitscoördinator;
- Het gevolg van thuiswerken door de coronamaatregelen.

3.3 *Vermoedelijke en aangetoonde schendingen 2021*

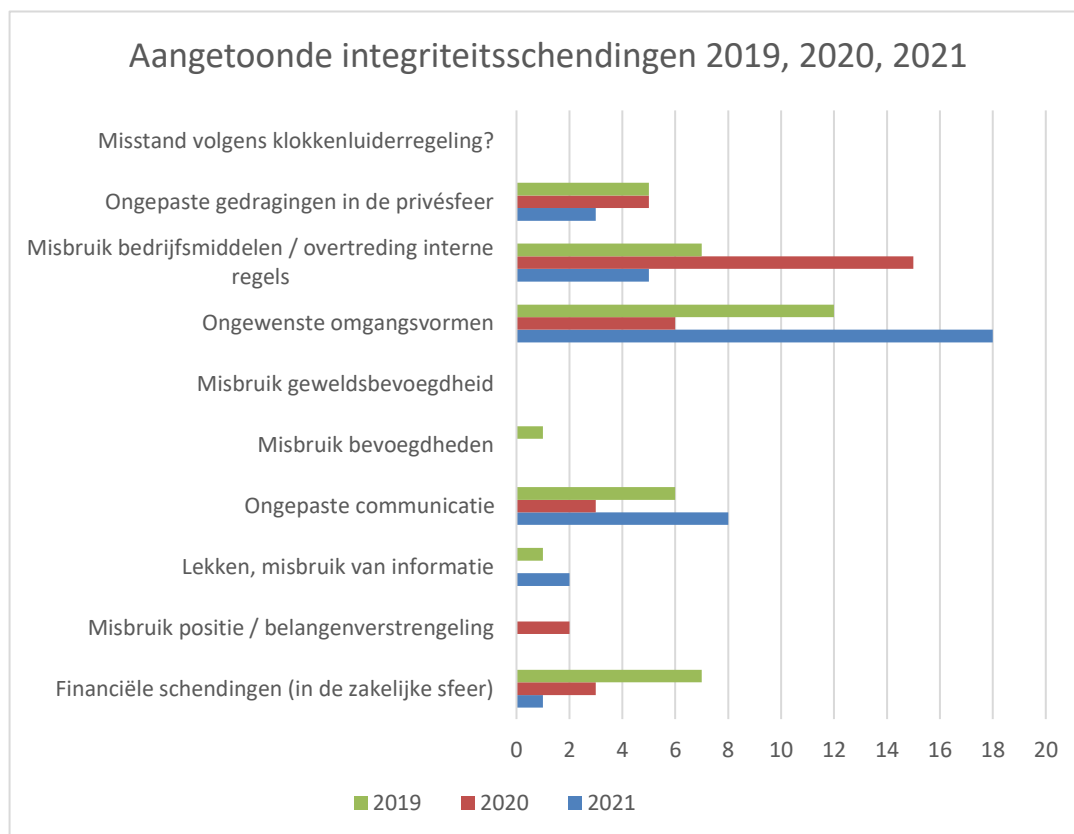
Per melding kan een of meerdere schendingen aan de orde zijn. In tabel 1 is per type schending het aantal gemelde schendingen weergegeven en het aantal daarvan dat is aangetoond – na onderzoek – als integriteitsschending. Voor de details over deze cases wordt verwezen het geanonimiseerde overzicht in bijlage 1. In figuur 1 is het aantal aangetoonde schendingen over de afgelopen drie jaar weergegeven.

¹ Staatscourant 2013, 22473, 7 augustus 2013.

Tabel 1. Totaaloverzicht van schendingen 2021

Type schending	vermoedelijke schending	waarvan aangetoond
Financiële schendingen (in de zakelijke sfeer)	1	1
Misbruik positie / belangenverstrengeling	2	0
Lekken, misbruik van informatie	3	2
Ongepaste communicatie	9	8
Misbruik bevoegdheden	0	0
Misbruik geweldsbevoegdheid	0	0
Ongewenste omgangsvormen	23	18
Misbruik bedrijfsmiddelen / overtreding interne regels	6	5
Ongepaste gedragingen in de privésfeer	3	3
Misstand volgens klokkenluiderregeling	0	0
Totaal	47	37

Figuur 1. Type integriteitschendingen 2019 – 2021

Vergeleken met voorgaande jaren merken wij de volgende verschillen op: een toename van het aantal meldingen ten aanzien van ongewenste omgangsvormen en ongepaste communicatie en een afname van het aantal meldingen met betrekking tot misbruik bedrijfsmiddelen en overtredingen van de interne regels. Gezien het beperkte aantal meldingen is het lastig deze verschillen te duiden en zouden deze ook door toevallige fluctuaties veroorzaakt kunnen zijn.

In 2021 zijn, net als in 2019 en 2020 geen misstanden conform de Klokkenluiderregeling aan de orde geweest.

4 Afdoening

Onder afdoening verstaan we de afronding van kwesties na afsluiting van een onderzoek. Het gaat hierbij om personele consequenties zoals bijvoorbeeld een berisping. De afdoening, waaronder het eventueel sanctioneren naar aanleiding van een integriteitsschending is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. In de regel is dat de DG of de directeur van de uitvoeringsorganisatie, die zich laat bijstaan door HRM Advies en een arbeidsjurist.

In 2021 hebben 3 personen een berisping gehad, 1 persoon een verplaatsing en 3 personen een beëindiging dienstverband. Naast deze 7 disciplinaire afdoeningen zijn er ook niet-disciplinaire afdoeningen geweest: bij 1 persoon is de tijdelijke aanstelling of inhuur beëindigd. In 1 geval is er aangifte gedaan.

type	aantal
Disciplinair	
Schriftelijke berisping	3
Financiële afdoening	0
Verplaatsing	1
Beëindiging dienstverband	3
Subtotaal	7
Niet-disciplinair	
Corrigerend gesprek, waarschuwing training, coaching e.d.	19
Beëindiging tijdelijke arbeidsovereenkomst, stage,	1
Ontslag op initiatief medewerker	0
Subtotaal	20
Geen afdoening	0
Totaal	27

Bijlage 1: Geanonimiseerd overzicht (vermoedens van) integriteitsschendingen bij Centrale Integriteitscoördinator BZK 2021

- Dit overzicht betreft meldingen die zijn ontvangen door de Centrale Integriteitscoördinator BZK en de opvolgingen en afdoeningen hierop op basis van de Uniforme Registratie Integriteitsschendingen (URI).
- Het betreft de meldingen die in 2021 zijn afgerond. In het overzicht staan daarom ook meldingen uit 2020 die in 2021 zijn afgedaan. Sommige meldingen uit 2021 worden in 2022 of later afgerond en zijn derhalve niet opgenomen in dit overzicht.
- Wanneer er per casus meerdere betrokkenen zijn worden deze niet apart vermeld. In dit overzicht is per casus maar één hoofdcategorie aangehouden terwijl in de praktijk vaker meerdere schendingen tegelijk gemeld werden.
- De meldingen met betrekking tot medewerkers van de AIVD en RCN zijn niet opgenomen in dit overzicht.

ref	hoofdcategorie	subtype	beschrijving
1	Financiële schending (zakelijke sfeer)	Fraude	Medewerker dient opzettelijk foute declaraties in en wordt hiervoor schriftelijk berispt.
2	Financiële schending (zakelijke sfeer)	Diefstal/verduistering	Vermoeden van diefstal van telefoons. Aangifte gedaan. Onderzoek heeft dit niet aangetoond.
3	Misbruik positie en belangenverstrengeling	Overig	Bevoordeling in dienstrooster. Onderzoek heeft dit niet aangetoond. Verbetering in proces aangebracht.
4	Misbruik positie en belangenverstrengeling	Overig	Misbruik e-mailadres voor nevenfunctie. Onderzoek heeft dit niet aangetoond.
5	Lekken en misbruik en/of achterhouden van en/of ongeoorloofd omgaan met informatie	Ongeoorloofd raadplegen van informatie uit vertrouwelijke registers	Onderzoek heeft dit niet aangetoond.
6	Lekken en misbruik en/of achterhouden van en/of ongeoorloofd omgaan met informatie	Lekken van informatie- niet opzettelijk, wel verwijtbaar	Onopzettelijk bedrijfsinformatie verspreid. Afdoening door middel van schriftelijke waarschuwing.
7	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Ongepaste uitingen op social media. Afdoening door middel van een schriftelijke waarschuwing.
8	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Ongepaste uitingen op social media. Afdoening door middel van een schriftelijke waarschuwing.

9	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Ongepaste uitingen op social media. Afdoening door middel van een corrigerend gesprek.
10	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Ongepaste uitlatingen richting politie tijdens demonstratie. Afdoening door middel van een schriftelijke waarschuwing.
11	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Ongepaste uitingen op social media. Afdoening door middel van een corrigerend gesprek.
12	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Melding van ongewenste uitlatingen van persoon die zich voordoe als ambtenaar BZK. Onderzoek heeft dit niet kunnen vaststellen.
13	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Medewerker heeft een ongepaste reactie geplaatst op intranet. Afdoening door middel van een schriftelijke berisping.
14	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Ongepaste uitlatingen op social media door persoon die zegt ambtenaar van BZK te zijn. Onderzoek heeft dit niet kunnen vaststellen.
15	Ongepaste communicatie	Ongepaste meningsuitingen	Medewerker doet ongepaste uitlatingen op social media. Afdoening door middel van een corrigerend gesprek.
16	Ongewenste omgangsvormen	Seksuele intimidatie	Seksueel getinte opmerking. Afdoening door middel van corrigerend gesprek.
17	Ongewenste omgangsvormen	Seksuele intimidatie	Ongewenste omgangsvormen. Dienstverband medewerker is beëindigd.
18	Ongewenste omgangsvormen	Seksuele intimidatie	Seksuele intimidatie. Afdoening door middel van schriftelijke berisping.
19	Ongewenste omgangsvormen	Verbale en/of non-verbale agressie en geweld, pesten	Dreiging met fysiek geweld. Afdoening door middel van schriftelijke waarschuwing.
20	Ongewenste omgangsvormen	Verbale en/of non-verbale agressie en geweld, pesten	Ongewenste omgangsvormen. Onderzoek heeft dit niet aangetoond.
21	Ongewenste omgangsvormen	Verbale en/of non-verbale agressie en geweld, pesten	Ernstige bedreigingen richting andere medewerkers. Ontslag op staande voet.
22	Ongewenste omgangsvormen	Verbale en/of non-verbale agressie en geweld, pesten	Ongepaste tekening. Afdoening door middel van een schriftelijke waarschuwing.
23	Ongewenste omgangsvormen	Verbale en/of non-verbale agressie en geweld, pesten	Roddelen over en buitensluiten van collega's. Afdoening door middel van coaching.

24	Ongewenste omgangsvormen	Fysieke agressie en geweld	Verbaal en fysiek geweld tussen twee medewerkers na diverse pesterijen en irritaties. Beide medewerkers hebben een schriftelijke waarschuwing ontvangen.
25	Ongewenste omgangsvormen	Overig, namelijk	Medewerkers ervaren sociale onveiligheid door wijze van aansturing leidinggevende. Niet aangetoond.
26	Ongewenste omgangsvormen	Overig, namelijk	Ongepaste relatie op het werk. Afdoening door middel van corrigerend gesprek.
27	Ongewenste omgangsvormen	Overig, namelijk	Ongepaste relatie op het werk. Medewerker is overgeplaatst.
28	Ongewenste omgangsvormen	Overig, namelijk	Ongewenste omgangsvormen richting collega. Afdoening door middel van corrigerend gesprek.
29	Misbruik bedrijfsmiddelen en overtreding interne regels	Niet toegestaan privégebruik van bedrijfsmiddelen/voorzieningen	Niet toegestaan privégebruik bedrijfsauto. Afdoening door middel van corrigerend gesprek.
30	Misbruik bedrijfsmiddelen en overtreding interne regels	Niet volgen van de procedures	Onvoldoende functiescheiding. Niet aangetoond.
31	Misbruik bedrijfsmiddelen en overtreding interne regels	Niet volgen van de procedures	Ongepast rijgedrag. Afdoening door middel van corrigerend gesprek.
32	Misbruik bedrijfsmiddelen en overtreding interne regels	Niet volgen van de procedures	Ongewenste communicatie richting leidinggevende en niet volgen bedrijfsregels. Afdoening door middel van schriftelijke waarschuwing.
33	Misbruik bedrijfsmiddelen en overtreding interne regels	Niet volgen van de procedures	Misbruik bedrijfsmiddelen. Afdoening door middel van schriftelijke waarschuwing.
34	Ongepaste gedragingen in privésfeer	Alcohol- en/of drugsgerelateerde strafbare feiten	Medewerker vraagt collega om drugs. Er heeft een corrigerend gesprek plaatsgevonden.
35	Ongepaste gedragingen in privésfeer	Ongewenste omgangsvormen (inclusief discriminatie, agressie en geweld)	Medewerker in voorlopige hechtenis vanwege verdenking geweldpleging huiselijke sfeer. Tijdelijk dienstverband is vanwege rechtswege beëindigd.
36	Ongepaste gedragingen in privésfeer	Andere misdrijven en overtredingen	Gerechtelijk onderzoek door OM. Dienstverband medewerker is beëindigd.

Deze openbare jaarrapportage 2021 is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie P&O
Centrale Integriteitscoördinator BZK
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
integriteit@minbzk.nl